

بررسی و مقایسه سازگاری تحصیلی دانشجویان تربیت بدنی با غیرتربیت بدنی در دانشگاه های آزاد اسلامی منطقه پنج

عبدالرضا خسروی^{۱*}، سردار محمدی^۲

۱. هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد درود

۲. استادیار دانشگاه کردستان

چکیده

سازگاری تحصیلی همواره یکی از دغدغه های دانشجویان، والدین و مسئولین امر بوده است. هدف از تحقیق حاضر، بررسی و مقایسه سازگاری تحصیلی دانشجویان تربیت بدنی با سایر رشته ها در دانشگاه های آزاد اسلامی منطقه پنج کشور است. بدین منظور تعداد ۲۰۰ دانشجوی تربیت بدنی و ۴۰۰ دانشجوی سایر رشته ها که سال ۳ و ۴ بوده و بیش از ۱۰۰ واحد درسی را گذرانیده بودند، با نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند. برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه استاندارد سازگاری تحصیلی هنری باور (۱۹۵۳)، با ثبات درونی $\alpha=0.81$ که توسط موسوی و همکاران (۱۳۷۶)، هنجریابی شده، استفاده شد. یافته ها نشان داد در تمام ابعاد سازگاری تحصیلی (سازگاری با دوره تحصیلی، کامل بودن اهداف در ارتباط با سطح آرزوها، کارائی فردی، تمرین و درس خواندن، بهداشت روانی، مناسبات فردی با افراد دانشکده و همدوره ای ها)، دانشجویان تربیت بدنی نسبت به دانشجویان غیرتربیت بدنی از وضعیت بهتری برخوردار بودند. به طور کلی ماهیت رشته تربیت بدنی به گونه ای است که دانشجویان تربیت بدنی در دوره تحصیلات دانشگاهی از سازگاری تحصیلی بهتری برخوردارند و در صدد کامل کردن اهداف ورزشی خود در طول دوره تحصیل می باشند. علاوه بر این تأثیر فعالیت بدنی و تمرین بر سلامت ذهنی و روانی را باید مذکور شد.

واژه های کلیدی: سازگاری تحصیلی، تربیت بدنی، سطح آرزوها، بهداشت روانی

Comparison the level of academic adjustment between physical education students and other disciplines in Azad Islamic university in 5 regions of country

Khosrawi A^{*1}, Mohammadi S²

1. Islamic Azad University, Dorood Branch
2. Assistant Professor Kurdistan university

Abstract

Academic adjustment in university always was been one of the concerns of students, parents and staff members of the universities, but is not considered thoroughly. The aim of present study is the survey and comparison the level of academic adjustment between physical education students and other disciplines in Azad Islamic university in 5 regions of country. For this reasons, 200 students in physical students and 400 students in other disciplines who passed 100 units and were in 3 or 4th years of their courses, were selected randomly. They completed the Henry Bowers questionnaire (1953), which was normalized by Moosavi et al (1376). Results showed that generally in all of the levels of academic adjustment (e.g. adaptation with discipline, the completion of goals in relationship with wishes, individual efficacy, methods of study , moral health and communication with the staff and colleagues), physical education students were better than other students. In conclusion, the nature of physical education is that the students of physical education are more adaptable and want to complete their sport goals. Besides, the positive effects of exercise and sport should be noticed.

Key words: academic adjustment, physical education, wishes, moral health

E-mail:sardarmohammadi@yahoo.com

* نویسنده مسئول: سردار محمدی

وضعیت های استرس زا و سازگاری با دوره تحصیلی از توانایی بالاتری برخوردارند (موسوی، ۱۳۸۶). همچنین ورزشکاران در صفات سازگاری، شکیبایی، تعادل و سخاوتمندی و شجاعت از غیر ورزشکاران برترند(اصفهانی، ۱۳۸۳). حاتم پور معتقد است که فعالیت ورزشی بدینتون می تواند تاثیرات مثبتی در کاهش میل به عصبی بودن، سازش یافتن، خارج شدن از حالت درون گرانی و نیاز داشتن به تشویق های دیگران، افزایش کارائی فردی داشته باشد در ادامه می افزاید تاثیرات فعالیت بدنی و ورزشی بدینتون بر ویژگی های شخصیتی را می توان بدین صورت تحلیل کرد که در این فعالیت فرد در نمایش فردی در بازی حداکثر کنترل خود را ایجاد می کند و با حالتی آرام و مطمئن به انجام بازی می پردازد و با همنوعان خود ارتباط برقرار می کند(حاتم پور، ۱۳۸۵). به اعتقاد حیرانی نیز بین سازگاری تحصیلی دانشجویان تربیت بدنی و سایر رشته ها تفاوت معنی داری وجود دارد و دانشجویان تربیت بدنی در مجموع از وضعیت بهتری برخوردارند(حیرانی، ۱۳۸۶). اصفهانی نیز نشان داد که دانشجویان دانشکده هنر از نظر علائم افسردگی در بالاترین وضعیت و دانشجویان تربیت بدنی کمترین میزان افسردگی را به خود اختصاص داده اند. دانشجویان ورزشکار نسبت به دانشجویان غیرورزشکار از سلامت روانی بهتری برخوردارند. همچنین در کلیه ابعاد سلامت روانی، علائم جسمانی، اضطراب و اختلال خواب، علائم اختلال در کارکرد اجتماعی و علائم افسردگی دانشجویان تربیت بدنی در مقایسه با دانشجویان غیرتربیت بدنی از وضعیت بهتری برخوردارند(اصفهانی، ۱۳۸۳).

چانگ^۱ به برسی تاثیر امیدواری کم و زیاد بر روی قابلیت های حل مسئله و غلبه بر وضعیت های استرس زای تحصیلی و درون شخصیتی دانشجویان دانشگاهی پرداخت. به اعتقاد وی دانشجویان تربیت بدنی و افراد ورزشکار با امیدواری بالا، توانایی حل مشکل بیشتری نسبت به دانشجویان غیر ورزشکار دارند. همچنین این دانشجویان

مقدمه

در زندگی انسان، اهمیت سازگاری اجتماعی کمتر از پاسخ به نیازها و خواست های فیزیولوژیکی نیست زیرا که انسان ها به همان اندازه که موجودات زیستی هستند موجودات اجتماعی نیز هستند. تفاوت طریفی بین سازگاری با نیازهای فیزیولوژیکی و سازگاری با نیازهای اجتماعی وجود دارد. برآورده نشدن نیازهای زیستی، حیات انسان را دچار مشکل می کند اما با نائل نشدن به سازگاری اجتماعی، باز هم فرد زنده می ماند اما کماکان سعی می کند تا سازگاری مطلوب حاصل آید، حتی زمانی که تلاش های او بی اثر است یا از تلاش های خود ناراضی است باز هم به فعالیت برای کسب سازگاری ادامه می دهد (اسلامی نسب، ۱۳۸۸، حیرانی، Brown., 2009; Crockeberg et al., 1975؛ ۱۳۸۶). امروزه در کنار توانایی های شناختی دانشجویان همچون بهره هوشی بالا و قدرت در ک عالی، به عامل سازگاری تحصیلی در امر تحصیل و علم اندوزی نیز توجه زیادی می شود. به عبارت دیگر، در گذشته تنها عنصر اساسی در پیشرفت تحصیلی در آموزش عالی را توانایی های شناختی و قدرت های هویتی قلمداد می کردند و بر همین اساس مهمترین شاخص پیش بینی موفقیت در دوره تحصیل را بر اساس آزمون های هویتی تعیین می کردند. لیکن شواهد و نتایج تحقیقات امروزه نشانگر این است که به طور حتم باهوش ترین دانشجویان الزاماً موفق ترین نمی باشند و توانایی های ذهنی بالا در دانشجویان ضرورتاً موفقیت آنها در امر تحصیل در دانشگاه را تضمین نمی کند(اصفهانی، ۱۳۸۳؛ بلوریان، ۱۳۸۴). به عبارت دیگر بسیاری از دانشجویان در مقایسه با هم دوره ای های خود از نظر توانایی ذهنی از حد متوسط فراتر نیستند اما نمره های آنان بالاتر از میانگین است. از سوی دیگر بسیاری از دانشجویان که از نظر هوشی در سطح بالاتی قرار دارند نمره های پائینی کسب می کنند (بنی اسدی، ۱۳۸۵؛ Pettegrew and king., 2009; Stup., 1982).

امروزه نتایج تحقیقات حاکی از آن است افرادی که به طور منظم به فعالیت های بدنی و ورزشی می پردازنند از نظر پیشرفت تحصیلی و مهارت های روانشناسی نظیر غلبه بر

1-E.C.chang

2 -Pette grew and king

همکلاسی ها، کارائی و مسئولیت پذیری از آقایان بهتر بودند (Larouche., 2007).

بایستی دانست که مشکلات دانشجویان و مسائل تحصیلی آنان این پیام ضمنی را در برداشته که مسئولان و کارشناسان امر با شناخت دقیق و مطلوب از مشکلات دانشجویان به خصوص در بخش تربیت بدنی و فعالیت های ورزشی و اوقات خارج از ساعات درس تدبیر لازم را اندیشیده و اقدامات لازم را انجام دهنند(بنی اسدی، ۱۳۸۵). بدین منظور محقق قصد دارد به مقایسه سطح سازگاری تحصیلی دانشجویان تربیت بدنی و غیرتربیت بدنی پرداخته و عوامل مربوط به آن را مورد بررسی قرار دهد و امیدوار است که نتایج حاصل از آن مورد استفاده دانشجویان یا مسئولان و دست اندکاران مراکز آموزش عالی و دانشگاه ها قرار بگیرد.

روش شناسی

روش تحقیق حاضر از نوع زمینه یابی است. جامعه آماری آن شامل کلیه دانشجویان سال سوم و چهارم رشته تربیت بدنی و سایر رشته ها(دختر و پسر) شاغل به تحصیل در دانشگاه های آزاد منطقه پنج کشور می باشند که بیش از ۱۰۰ واحد درسی را گذارنده اند(دامنه سنی ۲۱ تا ۲۶ سال). تعداد نمونه ها براساس جدول اودینسکی در رشته تربیت بدنی ۲۰۰ نفر و در سایر رشته ها تعداد ۴۰۰ نفر به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند. ابزار اندازه گیری متغیرهای تحقیق شامل: ۱- پرسشنامه محقق ساخته ویژگی های فردی؛ ۲- پرسشنامه استاندارد سازگاری تحصیلی طراحی شده توسط هنری باور با ۹۰ سوال و در شش زیرمقیاس با هر کدام ۱۵ سوال در مقیاس لیکرت(۱- سازگاری با دوره تحصیلی؛ ۲- کامل بودن اهداف در ارتباط با سطح آرزوها؛ ۳- کارآمدی فردی؛ ۴- روشهای مطالعه و درس خواندن؛ ۵- بهداشت روانی؛ ۶- ارتباط با هم دوره ای و افراد دانشکده ای). پرسشنامه مذکور در سال ۱۳۷۶ توسط دکتر موسوی و همکاران ترجمه، بازبینی و اصلاح شده و سپس بر روی دانشجویان دانشگاه های تهران هنجریابی گردیده و پایایی($\alpha=0.81$) و روایی آن مورد تائید قرار گرفت (موسوی، ۱۳۸۶). به منظور تعیین روایی و پایایی

راهبردهای بهتر و علمی تری را برای غلبه بر موقعیت های استرس زای درون شخصیتی و تحصیلی نسبت به سایر دانشجویان به کار می گیرند. تجزیه و تحلیل های رگرسیون خطی نشان داد که امیدواری و امیدوار بودن عامل مهم و تعیین کننده در هر مورد وضعیت های استرس زای تحصیلی و درون شخصیتی بود (Chang., 2009). پیت گرو و کینگ^۲ نیز نشان داد که دانشجویان تربیت بدنی به طور معنی داری در رابطه با حل مشکل سازگارتر بوده و نسبت به گروه کنترل از تغییر پذیری و عدم ثبات کمتری برخوردار بودند (Pettigrew and king., 2009). کوپتا و شرما^۳ دریافتند که ورزشکاران در صفات سازگاری، شکیبایی، تعاون، سخاوتمندی و شجاعت از غیر ورزشکاران برترند (بلوریان، ۱۳۸۴). کوپر و داویس^۴ با مطالعه ویژگی های شخصیتی ورزشکاران و غیر ورزشکاران اظهار داشت ورزشکاران نسبت به غیر ورزشکاران اعتماد به نفس و مدیریت بهتری داشته و از نظر اجتماعی، سازگاری بیشتری دارند. همچنین ورزشکاران دارای ساختار و شخصیت بالاتر بوده و اجتماعی تر از غیر ورزشکاران می باشند(اسلامی نسب، ۱۳۸۸). بروکس و دابویس^۱ پیش بینی کننده های سازگاری تحصیلی دانشجویان را در سال اول تحصیل مورد پژوهش قرار دادند. یافته ها نشان داد که متغیر فردی چون تمرين مهارت های درس خواندن، ثبات هیجانی به طور قوی با سازگاری تحصیلی فرد ارتباط داشتند. اما علاوه بر متغیرهای فردی، متغیرهای محیطی مانند حمایت اجتماعی، دوری یا عدم ارتباط با خانواده و تحمل محیط بیگانه به طور معنی دار، حد متوسط سازگاری و تحصیلی را مشخص می کردند

(Brooks and Duboies., 2008). به اعتقاد لاروچ^۴ زنان دانشگاهی تمرين کرده به طور معنی داری از لحاظ سطح تغذیه، روابط و مناسبات فردی با افراد دانشکده و

1 -Brooks.J.H. and Du Bois.D.L.

2.Coper and Davis

3. Henry Bawer

4. Larouche

بحث و تفسیر

از آنجا که انسان موجودی چند بعدی است، لذا اهمیت سازگاری اجتماعی کمتر از پاسخ به نیازها و خواست های فیزیولوژیکی نیست. همچنین نتایج برخی از تحقیقات، نیز حاکی از آن است که در پیشرفت تحصیلی، علاوه بر توانایی های شناختی ، عوامل روانشناسی نظری توانایی غلبه بر وضعیت های استرس زا و سازگاری با دوره و محیط تحصیل نیز دخیل هستند (اسلامی نسب، ۱۳۸۸؛ اصفهانی، ۱۳۸۸؛ بنی اسدی، ۱۳۸۵؛ موسوی، ۱۳۸۶). به این منظور و به جهت بررسی میزان سازگاری تحصیلی دانشجویان تربیتبدنی با غیرتربیتبدنی در دانشگاه های آزاد اسلامی منطقه پنج کشور، تحقیق حاضر انجام شد.

در سطح سازگاری با دوره تحصیلی با توجه به میانگین نمرات کسب شده دو گروه، گروه دانشجویان تربیت بدنه در مقایسه با دانشجویان غیرتربیتبدنی از وضعیت بهتری برخوردار بودند و مبین این امر است که دانشجویان رشته تربیت بدنه قبل از ورود به دانشگاه از رشته تحصیلی خود شناخت بیشتری داشته اند و علاقمندی آنها به رشته تحصیلی خود بیشتر است. نتایج به دست آمده از این پژوهش با نتایج حاصل از تحقیق حیرانی(موسوی، ۱۳۸۶) همخوانی دارد، اما با یافته های کریمی(کریمی، ۱۳۸۳) مغایر است. شاید علت این مغایرت این است که کریمی سازگاری با دوره تحصیلی را بین دانشجویان ورزشکار رشته تربیت بدنه که در تیم های دانشگاهی و باشگاهی شرکت می کنند و فعالیت دارند با سایر دانشجویان تربیت بدنه مورد بررسی قرار داده است کما این که تحقیق حاضر رشته بدنه غیرتربیتبدنی را مورد بررسی و مقایسه قرار داده است. با این تفسیر و با توجه به یافته های لوشن و سیچ که علاقمندی ورزشکاران به ادامه تحصیل و سازگاری با محیط دانشگاه را یادآور شده اند، می توان نتیجه گرفت که دانشجویان رشته بدنه با دوره تحصیلی خود سازگارتر هستند.

در سطح کامل بودن اهداف در ارتباط با سطح آرزوها با توجه به میانگین نمرات کسب شده دو گروه، گروه دانشجویان تربیت بدنه در مقایسه با دانشجویان سایر رشته

پرسشنامه ها، تشخیص و برطرف کردن ابهامات احتمالی، مطالعه مقدماتی بر روی ۱۰۰ نفر آزمودنی های تحقیق که به طور تصادفی از دانشگاه های مختلف انتخاب شده بودند(البته بعداً این افراد جزء نمونه های تحقیق قرار نگرفتند)، انجام گرفت. برای تعیین روایی صوری و محتوی از نظرات متخصصین و روایی سازه از تحلیل عاملی تأییدی استفاده گردید. مقادیر تحلیل عاملی تأییدی برای مقیاس سازگاری تحصیلی ($AGFI = 0.967$ ، $P = 0.000$ ، $df = 53$) بدست آمد. همچنین برای تعیین پایایی از آلفای کرونباخ استفاده شد که نتایج آن برای پرسشنامه سازگاری تحصیلی ($\alpha = 0.91$) بود. با توجه به نتایج حاصل از آلفای کرونباخ می توان اذعان نمود که ضریب آلفای بدست آمده از میزان قابل قبولی برخوردار بوده و ابزار اندازه گیری از سازگاری داخلی خوبی برخوردار است. به منظور سازمان دادن، خلاصه کردن، طبقه بندی نمرات خام از آمار توصیفی و در بخش آمار استنباطی نیز از تحلیل عاملی تأییدی(برای بررسی روایی سازه) و آزمون t مستقل با تأکید بر نرم افزار «LISREL» نسخه ۸/۵۲ و «SPSS» نسخه ۱۶ مورد استفاده قرار گرفت.

یافته ها

جدول ۱ آمار توصیفی مشخصات فردی آزمودنی ها و جدول ۲، میانگین نمرات کسب شده آنها را در سطوح شش گانه سازگاری تحصیلی را نشان می دهد.

همانگونه که در جدول شماره ۲ و نمودار شماره ۱ ملاحظه می کنید بین میانگین های دو گروه(رشته تربیتبدنی و غیرتربیتبدنی در سطح $P < 0.001$) معین تفاوت معنی داری وجود دارد. پس می توان گفت بین دانشجویان تربیتبدنی و غیرتربیتبدنی از نظر میانگین های سطوح شش گانه سازگاری تحصیلی تفاوت معنی داری وجود دارد و دانشجویان رشته تربیتبدنی با توجه به نمرات کسب شده از وضعیت بهتری برخوردارند(شکل ۱).

برای تکمیل دوره ورزشی و قهرمانی خود تمایل به ادامه تحصیل داشته و در دوره تحصیل در دانشگاه نیز جهت به عضویت در آمدن در تیم های دانشکده و دانشگاهی و دستیابی به اهداف خود از انگیزه قوی برای ادامه تحصیل برخوردارند.

ها از وضعیت بهتری برخوردار بودند. شاید بتوان گفت دانشجویان رشته تربیت بدنی از انگیزه بهتری برای ادامه تحصیل در دانشگاه برخوردار بوده و امید بیشتری دارند تا به اهدافی که برای خود ترسیم نموده اند در دوره تحصیل در دانشگاه نایل شوند که در این مورد یافته های تحقیق با نتایج پژوهشی حیرانی، لوشن و سیچ مطابقت دارد. به نظر می رسد که دانشجویان تربیت بدنی و عمدهاً ورزشکاران

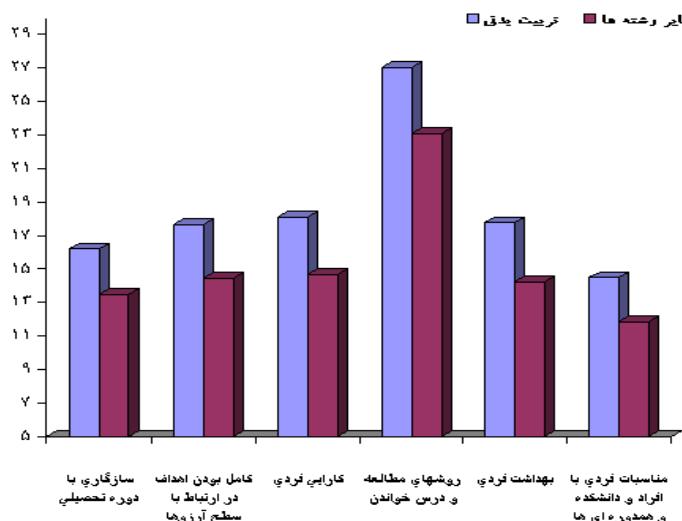
جدول ۱. شاخص های آماری مشخصات فردی آزمودنی های رشته تربیت بدنی و سایر رشته ها

شاخص های آماری				اطلاعات فردی
حداقل	حداکثر	انحراف استاندارد	میانگین	سن(سال)
۲۱	۲۶	۱/۲۶	۲۳/۵	۱۰۰
۱۳۲	۳/۶۶	۱۱۸		تعداد واحدهای گذرانده

جدول ۲. میانگین های سطوح شش گانه سازگاری تحصیلی

سازگاری تحصیلی	شاخص های آماری	میانگین	ارزش t	p
سازگاری با دوره تحصیلی	تربیت بدنی	۱۶/۱۴	+0/001	11/553
	غیر تربیت بدنی	۱۳/۴۷	+0/001	7/968
کامل بودن اهداف در ارتباط با سطح آرزوها	تربیت بدنی	۱۷/۷۰	+0/001	6/546
	غیر تربیت بدنی	۱۴/۵۰	+0/001	5/757
کارائی فردی یا برنامه ریزی و استفاده مطلوب از زمان	تربیت بدنی	۱۸/۱۰	+0/001	4/849
	غیر تربیت بدنی	۱۴/۷۰	+0/001	6/192
مهارت ها، تمرین، مطالعه و درس خواندن	تربیت بدنی	۲۷/۰۳	+0/001	11/83
	غیر تربیت بدنی	۲۳/۱۰	+0/001	
بهداشت روانی	تربیت بدنی	۱۷/۰۸	+0/001	
	غیر تربیت بدنی	۱۴/۲۸	+0/001	
مناسبات فردی با افراد دانشکده و هم دوره ای ها	تربیت بدنی	۱۴/۵۳	+0/001	
	غیر تربیت بدنی		+0/001	

† معنی داری

شکل ۱. مقایسه میانگین سطوح شش گانه سازگاری تحصیلی دانشجویان تربیت بدنی با غیرتربیت بدنی

دواویس که جامعه آماری آنها دانشآموzan می‌باشد دلیل مغایرت می‌باشد و در مورد کریمی با بررسی و مقایسه مورد فوق صرفاً محدود به دانشجویان تربیت بدنی می‌باشد. با توجه به یافته‌های تحقیق و مطالب بیان شده این مغایرت را می‌توان چنین تفسیر کرد که احتمالاً چون دانشجویان سایر رشته‌ها از بین کلیه رشته‌های دانشگاهی انتخاب شده‌اند و نمرات کسب شده از همگنی و یکنواختی برخوردار نبوده است چنین نتیجه‌های بدست آمده است.

در سطح بهداشت روانی با توجه به میانگین نمرات کسب شده دو گروه، گروه دانشجویان تربیت بدنی در مقایسه با دانشجویان غیرتربیت‌بدنی از وضعیت بهتری برخوردارند و این نتایج با یافته‌های تحقیق خانم اصفهانی و آقایان اسدپور، حیرانی و لاروش مطابقت دارد و با یافته‌های کریمی مغایرت دارد. با توجه به یافته‌های تحقیق و نتایج پژوهش‌های قبلی می‌توان گفت که ورزش و فعالیت بدنی بر روی سطح بهداشت روانی تاثیر مثبت دارد. بنابراین پرداختن به ورزش در کاهش آشفتگی فکری و ذهنی، اختلالات خواب و استراحت و ... در ورزشکاران رشته تربیت بدنی نقش به سزائی دارد.

میانگین نمرات سطح مناسبات فردی با افراد دانشکده و هم دوره‌ای‌ها در گروه دانشجویان تربیت بدنی در مقایسه با گروه دانشجویان غیرتربیت‌بدنی تفاوت معنی داری را نشان

در سطح کارآئی فردی یا برنامه ریزی و استفاده مطلوب از زمان با توجه به میانگین نمرات کسب شده دو گروه، گروه دانشجویان تربیت بدنی در مقایسه با گروه دانشجویان غیرتربیت‌بدنی از وضعیت مطلوب‌تری برخوردارند و این امر با نتیجه تحقیق اسدپور که اشاره کرده بود ورزشکاران رشته بدینی‌تون از کارآئی فردی، اعتماد به نفس و ... بالایی برخوردارند مطابقت دارد اما با یافته‌های تحقیق داویس و کوپر که نشان دادند دانش آموzan غیرورزشکار از کارآئی فردی و برنامه ریزی بهتری برخوردارند مغایرت دارد. به نظر می‌رسد دلیل مغایرت آن باشد که تحقیق داویس و کوپر بین دانش آموzan ورزشکار و غیر ورزشکار صورت گرفته است. در حالی که موضوع تحقیق حاضرین بین دانشجویان تربیت بدنی و غیرتربیت‌بدنی می‌باشد، بنابراین با توجه به مراتب فوق می‌توان گفت که دانشجویان رشته تربیت بدنی از کارآئی فردی بالاتری نسبت به دانشجویان سایر رشته‌ها برخوردارند. در سطح مهارت‌ها و تمرین مطالعه و درس خواندن، با توجه به میانگین نمرات کسب شده دو گروه، گروه دانشجویان تربیت بدنی در مقایسه با دانشجویان غیرتربیت‌بدنی از وضعیت بهتری برخوردارند و این امر برخلاف پیش فرض اولیه مبنی بر تمرین و مطالعه بیشتر دانشجویان سایر رشته‌ها می‌باشد و همچنین مغایر با یافته‌های کوپر و داویس و همچنین کریمی می‌باشد و احتمالاً در مورد تحقیق کوپر و

منابع

۱. اسلامی نسب، علی.(۱۳۸۸). روانشناسی سازگاری، چاپ سوم، انتشارات چاپ و نشر بنیاد. تهران.
۲. اصفهانی، نوشین.(۱۳۸۳). بررسی تأثیر ورزش بر سلامت روانی در بعد جسمانی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه الزهرا، دانشکده تربیت بدنی.
۳. بلوریان، حسین.(۱۳۸۴). ورزش و بهداشت روانی. ماهنامه آموزش و پرورش، شماره (۸۹-۹۰) .
۴. بنی اسدی، ماهان.(۱۳۸۵). مقایسه میزان سازگاری دختران مقطع راهنمائی، با مادران شاغل و خانه دار دارای مدرک دیپلم و لیسانس، پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه خواجه نصیر کرمان، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی.
۵. حاتم پور، اسد.(۱۳۸۵). بررسی تأثیر فعالیت ورزشی بدینیون بر ویژگی‌های شخصیتی دانش آموزان پسر، پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده تربیت بدنی.
۶. حیرانی، علی.(۱۳۸۶). بررسی و مقایسه سطح سازگاری تحصیلی دانشجویان تربیت بدنی و سایر رشته ها، پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه تهران، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی.
۷. کریمی، رمضان.(۱۳۸۳). مقایسه سطح سازگاری تحصیلی بین دانشجویان دختر و پسر رشته تربیت بدنی دانشگاه رازی کرمانشاه. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه رازی کرمانشاه، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی.
۸. موسوی، علی.(۱۳۸۶). ترجمه، تصحیح و هنجاریابی آزمون سازگاری تحصیلی. دانشگاه صنعتی امیرکبیر، گروه مشاوره.
9. Brooks,H and Duboës,D,I.(2008). Individual and Environmental predictors of Adjustment during The first of college.journal of college student Development. vol. 36, N.4.

می‌دهد. بنابراین دانشجویان تربیت بدنی از وضعیت بهتری برخوردارند و این امر مبنی این است که دانشجویان تربیت بدنی از لحاظ برقراری سطح ارتباط صحیح و مطلوب با افراد دانشکده، اساتید و هم دوره‌هایها از برتری بالاتری برخوردارند و این یافته با نتایج تحقیق بروکس و دابویس مطابقت دارد و این نشان می‌دهد که دانشجویان تربیت بدنی به سبب ماهیت رشته، از مناسبات فردی و ارتباطات اجتماعی بهتری برخوردارند.

یافته‌های تحقیق حاضر به طور کلی مبنی این موضوع است که دانشجویان تربیت بدنی در کلیه سطوح سازگاری تحصیلی نسبت به دانشجویان غیرتربیت بدنی از وضعیت بهتری برخوردارند و نمرات بهتری را کسب نموده‌اند. نتایج پژوهش حاضر به طور کلی با نتایج تحقیقات اصفهانی، اسدپور، حیرانی، لاروش، بروکس و دابویس مطابقت دارد و تنها در بعضی سطوح اشاره شده در بالا با نتایج یافته‌های کریمی مغایرت دارد.

نتیجه‌گیری

به طور کلی می‌توان چنین اظهار کرد که ماهیت رشته تربیت بدنی به گونه‌ای است که دانشجویان تربیت بدنی در دوره تحصیلات دانشگاهی از سازگاری تحصیلی بهتری برخوردارند و احتمالاً این امر به دلیل کامل اهداف ورزشی خود در طول دوره تحصیل و همچنین تأثیر فعالیت بدنی و تمرین بر سلامت ذهنی و روانی و تأثیر مثبت بر ویژگی‌های شخصیتی افراد از جمله مناسبات فردی و اجتماعی و کارائی و بالابردن امیدواری و قابلیت حل مسئله و مشکل می‌باشد. اگر چه سطح سازگاری تحصیلی دانشجویان تربیت بدنی بیشتر از دانشجویان غیرتربیت بدنی است اما این موضوع ضرورت انجام تحقیقات دیگر را در دانشجویان سایر رشته‌ها منتفی نمی‌سازد. بنابراین، پیشنهاد می‌شود در تحقیقات مشابهی عوامل ناسازگاری و افت تحصیلی در دانشجویان سایر رشته‌ها مورد بررسی و ارزیابی قرار گیرد.

10. Brown ,m.s. (2009). martial students ,satisfaction and Adjusment to Divorce: male graduate students perspective. Dissertation Abstracts international Vol.44, N, 48.
11. Chang,E.C.(2009)."Hope,problem –Solving ability and coping in college. students population". Department of psychology ,kentucky university.
12. Crockeberg,S.B.Bryant,B.k and wilce,l.s. (1975). The effects of cooperatively and comptetively structural lerning environments on Intrapersonal-be haviour.' Child development . Vol 47, N.5.
13. Khayatm M. F. (1984). A comparisen of the Adjustment problems of thre groups Iranian Students after The 1978 Revolution(counselling). Dissertation Abstracts International ,Vol.45,No ,12A.
14. Larouche,R. (2007). Determination of promotion health style in college. students. Department of psychology, Northern Kinyuchy University.
15. Pettegrew,A,c.and king ,M.o.2009."A comparision between scores on kirtons inventory for P.E.students and general studenst population".Psychology Department. Xavier university cinciniatee.
16. Stup,L.H., (1982).The ralationship between graduate students adjustment to The college environmnt and locus of control. Dissertation Abstracts international, vol 43.NO.108.